

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

DELEGATURA W WARSZAWIE

Nr ewid. 8/96 (17/97)

Symbol akt: P 96085 DW-41012-96

I N F O R M A C J A

o wynikach kontroli postępowania naprawczego w przedsiębiorstwach państwowych, dla których organem założycielskim jest wojewoda.

Zatwierdzam:

Prezes

Najwyższej Izby Kontroli

Janusz Wojciechowski

1996-12-30

POSTĘPOWANIE NAPRAWCZE W PRZEDSIĘBIORSTWACH PAŃSTWOWYCH, DLA KTÓRYCH ORGANEM ZAŁOŻYCIELSKIM JEST WOJEWODA.

(Nr P 96085)

SPIS TREŚCI

	Strona
I. CZĘŚĆ OGÓLNA	2
1. Charakterystyka kontroli	2
2. Synteza ustaleń kontroli i ocena kontrolowanej działalności	4
3. Uwagi i wnioski	6
II. CZĘŚĆ SZCZEGÓŁOWA	7
1.Charakterystyka stanu prawnego w zakresie kontrolowanej działalności.....	7
2. Istotne ustalenia kontroli	8
2.1Sytuacja finansowa przedsiębiorstw przed wszczęciem postępowania naprawczego.....	10
2.2 Ustanawianie zarządów komisarycznych.....	11
2.3 Programy naprawy przedsiębiorstwa	12
2.4 Realizacja i efekty postępowań naprawczych	14
2.5 Nadzór organów założycielskich /województw/ nad przebiegiem postępowań naprawczych.....	16
III. POSTĘPOWANIE KONTROLNE I DZIAŁANIA PODJĘTE PO ZAKOŃCZENIU KONTROLI	17

Załączniki:

1. - wykaz jednostek objętych kontrolą
2. - wykaz aktów prawnych regulujących kontrolowaną działalność.

I. CZĘŚĆ OGÓLNA.

I. 1. Charakterystyka kontroli.

1.1. Najwyższa Izba Kontroli Delegatura NIK w Warszawie z własnej inicjatywy przeprowadziła w II i III kwartale 1996 r. kontrolę postępowań naprawczych w przedsiębiorstwach państwowych, dla których organem założycielskim jest wojewoda.

Celem kontroli było dokonanie oceny działalności zarządów komisarycznych, zwłaszcza skuteczności, podejmowanych przez osoby sprawujące te zarządy, przedsięwzięć w celu uzdrowienia gospodarki przedsiębiorstwa.

Ocenie poddano także formy i skuteczność nadzoru organu założycielskiego nad przebiegiem postępowań naprawczych jak również zasadność i prawidłowość ich stosowania w latach 1992-1995 oraz w I kwartale 1996 r.

Oceny działań podejmowanych przez kierownictwa kontrolowanych jednostek dokonano uwzględniając kryteria legalności, gospodarności, celowości i rzetelności.

Badaniami kontrolnymi objęto w szczególności:

- 1/ działalność przedsiębiorstwa od chwili wystąpienia strat do czasu wszczęcia postępowania naprawczego;
- 2/ funkcjonowanie przedsiębiorstw pod zarządem komisarycznym i przebieg realizacji programów naprawy;
- 3/ skuteczność działań sanacyjnych;
- 4/ nadzór organów założycielskich nad przedsiębiorstwami objętymi postępowaniami naprawczymi.

Kontrolę przeprowadzono w 8 spośród 21 przedsiębiorstw państwowych, w których prowadzono postępowanie naprawcze (organem założycielskim dla tych przedsiębiorstw byli wojewodowie trzech województw objętych właściwością terytorialną Delegatury NIK w Warszawie, tj. warszawskiego, płockiego, radomskiego), a także w 4 urzędach wojewódzkich: w Warszawie, Płocku, Radomiu i Siedlcach.

W województwach tych zlokalizowany jest znaczny potencjał gospodarczy kraju.

Wg danych statystycznych GUS (biuletyn statystyczny nr 6 z lipca 1996 r.) na koniec czerwca 1996 r. wartość sprzedanej produkcji przemysłowej w wymienionych

4 województwach stanowiła 16,4% wartości tej sprzedaży w skali kraju, a przeciętne zatrudnienie w przemyśle stanowiło 13,1%.

Badaniami objęto lata 1992-1995 oraz I kwartał 1996 r. Wykaz skontrolowanych jednostek stanowi załącznik nr 1 do niniejszej informacji.

Wyniki kontroli wskazywały na istotne trudności przedsiębiorstw w dostosowywaniu ich działalności gospodarczej do wymogów wolnego rynku. Przejawem tych trudności była m.in. znaczna liczba przedsiębiorstw ponoszących straty finansowe.

W 1995 r. straty na działalności gospodarczej poniosło 91 przedsiębiorstw (41% nadzorowanych przez wojewodów). Spośród tych 91 podmiotów gospodarczych w 49 przedsiębiorstwach trwało postępowanie upadłościowe, w 17 - likwidacyjne. W 21 prowadzono postępowanie naprawcze, w 4 zawarto w trybie art. 45a ustawy o p.p.^{1/} umowy o zarządzanie przedsiębiorstwem.

Ustanowienie nad przedsiębiorstwem zarządu komisarycznego jest jedną z form poprawy gospodarki przedsiębiorstwa.

Jak wynika z przeprowadzonej kontroli efektywność znacznej części postępowań naprawczych była niezadowalająca, na co wskazuje ich zakończenie likwidacją przedsiębiorstw w trybie art. 19 ust. 1 pkt 3 ustawy o p.p. lub ogłoszenie upadłości.

W latach 1992-1995 wojewodowie wszczęli 58 postępowań naprawczych, z których 37 zostało zakończonych.

Wyniki zakończonych postępowań były następujące:

- * w 6 odnotowano pozytywne rezultaty, tzn. przedsiębiorstwa funkcjonują osiągając zyski;
- * wobec 17 podmiotów ogłoszono upadłość;
- * 13 przedsiębiorstw postawiono w stan likwidacji na podstawie art. 19 ust. 1 pkt 3 ustawy o p.p.;
- * 1 przedsiębiorstwo sprzedano w całości.

W 1996 r. kontynuowanych było nadal 21 postępowań naprawczych, a czas ich trwania wynosił:

- * w 7 przedsiębiorstwach od 3 lat do 5 lat;
- * w 3 przedsiębiorstwach - ponad 2 lata (2 lata i 2 miesiące, 2 lata i 8 miesięcy oraz 2 lata i 9 miesięcy);
- * w 3 przedsiębiorstwach - więcej niż 1 rok;
- * w 8 przedsiębiorstwach poniżej 1 roku.

^{1/}skrót ustawa o p.p. oznacza ustawę z dnia 25 września 1981 r. o przedsiębiorstwach państwowych (Dz. U. z 1991 r. Nr 18, poz. 80 ze zm.).

Procesy dotyczące postępowań naprawczych w przedsiębiorstwach państwowych, dla których organem założycielskim są wojewodowie, nie przebiegały zgodnie z programami naprawy, co wpływało na zwiększenie kosztów tych postępowań.

I. 2. Synteza ustaleń kontroli i ocena kontrolowanej działalności.

Prowadzenie całokształtu spraw wynikających z pełnienia przez wojewodę funkcji organu założycielskiego dla przedsiębiorstw państwowych powierzone zostało wyodrębnionym komórkom urzędów

wojewódzkich, a mianowicie: w Warszawie - Wydziałowi Przekształceń Strukturalno-Własnościowych; w Radomiu - Wydziałowi Polityki Regionalnej i Przekształceń Własnościowych; w Płocku - Wydziałowi Przekształceń Własnościowych; w Siedlcach - Wydziałowi Polityki Regionalnej i Rozwoju Gospodarczego.

Od 1993 r. notowana jest stabilizacja organizacyjna wymienionych wyżej wydziałów. Obsada kadrowa wynosiła od 4 do 23 pracowników, przy liczbie nadzorowanych przedsiębiorstw od 17 do 116. Pracownicy merytoryczni posiadali adekwatną do potrzeb praktykę zawodową oraz wykształcenie.

Średni staż pracy wynosił około 20 lat, w tym ponad 10 lat w organach administracji publicznej.

Okolo 90% osób legitymowało się wyższym wykształceniem oraz ukończyło kursy specjalistyczne, obejmujące takie zagadnienia jak: procesy prywatyzacyjne, upadłościowe, zarządzanie spółkami, zarządy komisaryczne, likwidacja przedsiębiorstw.

W badanym okresie pogorszeniu uległa sytuacja ekonomiczno-finansowa przedsiębiorstw nadzorowanych przez wojewodów.

Na przykład:

w 1994 r. - 26% przedsiębiorstw, dla których organem założycielskim był Wojewoda Płocki poniosło stratę netto z całokształtu swojej działalności, a w 1995 r. i w I kwartale 1996 r. w podobnej sytuacji znalazło się 33% podmiotów gospodarczych.

Jeszcze wyższy odsetek przedsiębiorstw ponoszących straty odnotowano w województwie radomskim - w 1995 r. stanowiły one 34%, a w I kwartale 1996 r. 65,4%.

Spośród 220 (wg stanu na dzień 31 marca 1996 r.) przedsiębiorstw nadzorowanych przez 4 wojewodów - 84 z nich (39,5%) działalność swoją zamknęło stratami netto.

W ograniczonym zakresie wypełniany był przez wojewodów obowiązek wynikający z art. 56 ust. 2 ustawy o p.p., tj. powoływania komisji do zbadania i oceny stanu gospodarki przedsiębiorstwa działającego ze stratą.

W latach 1992-1995 r. i w I kw. 1996 r. Wojewoda Siedlecki w ogóle nie powołał takich komisji, a pozostali 3 wojewodowie powołali komisje do oceny: 1 przedsiębiorstwa (warszawski), 3 przedsiębiorstw (płocki) i 4 przedsiębiorstw (radomski).

Wojewodowie korzystali z uprawnień art. 65 ustawy o p.p. wszczynając postępowania naprawcze w przedsiębiorstwach ponoszących straty.

W latach 1992-1995 spośród 58 postępowań naprawczych: 21 wszczął Wojewoda Warszawski, 17 - Wojewoda Płocki, 15 - Wojewoda Radomski oraz 5 - Wojewoda Siedlecki.

Art. 67 ustawy o p.p. nakłada na zarządcę komisarycznego obowiązek niezwłocznego przedstawienia programu naprawczego do zatwierdzenia go przez organ założycielski.

W trakcie kontroli stwierdzono, że niektórzy zarządcy przedkładali programy z wielomiesięcznym opóźnieniem. Np. pierwszy program naprawczy dla Zakładów Przemysłu Dzierwiarskiego "COTEX" w Płocku opracowano z prawie 2 letnim opóźnieniem, a kolejny w 1995 r. z opóźnieniem 7 miesięcznym. Ponadto część

programów naprawczych (np. program Państwowego Ośrodka Maszynowego w Sierpcu) opracowana została w sposób hasłowy, bez określenia konkretnych działań i terminów ich realizacji.

Mimo posiadanych wad były one przyjmowane i zatwierdzane przez wojewodów.

Podstawowym sposobem wyznaczania zarządcy komisarycznego był konkurs ofert. W tej formie wyłoniona została 85% zarządców komisarycznych.

Niekorzystne, dla końcowego wyniku postępowania naprawczego, okazało się powierzanie zarządów komisarycznych osobom prawnym. Np. powierzenie przez Wojewodę Radomskiego tej samej osobie prawnej trzech zarządów komisarycznych jednocześnie, doprowadziło do przewlekłego trwania naprawy przedsiębiorstw, znacznego obciążenia ich kosztami zarządzania oraz nieosiągnięcia celów zakładanych w programach naprawy.

Niektóre postępowania naprawcze wszczynano po długim okresie (nawet ponad 2 lat) prowadzenia przez przedsiębiorstwa działalności ze stratami, co pomniejszało szanse przywrócenia prawidłowego ich funkcjonowania.

Podejmowanie naprawy przedsiębiorstwa w warunkach utraty płynności finansowej i wieloletnich zaległości podatkowych polegało z reguły na przygotowaniu przez zarządcę komisarycznego likwidacji przedsiębiorstwa z przyczyn ekonomicznych.

Niekorzystnym zjawiskiem, w sześciu spośród ośmiu objętych kontrolą przedsiębiorstwach, było utrzymywanie się złej sytuacji ekonomicznej na skutek nieusprawniania przez zarządców komisarycznych w ogóle (lub w niewielkim zakresie) zarządzania przedsiębiorstwem, niepodejmowania zmian w profilu produkcji i zakresie usług, powolnego zagospodarowywania składników majątku uznanych za zbędne, w obawie przed zmianą struktury organizacyjnej oraz przed nowymi rozwiązaniami systemowymi.

Sprzyjała temu niepełna realizacja zadań zawartych w programach naprawczych i nieegzekwowanie ich realizacji przez organy założycielskie.

Z oceny kontroli NIK wynikało, że decyzje o prolongacie okresu trwania zarządu, w tych przedsiębiorstwach, zapadały w oderwaniu od prognoz co do ostatecznego pozytywnego wyniku ekonomicznego.

W rezultacie cztery przedsiębiorstwa pod zarządem komisarycznym funkcjonowały przez ponad 3 lata nie rokując poprawy. Na przykład: postępowanie naprawcze w Warszawskich Zakładach Maszyn Elektrycznych "WAMEL" wszczęte zostało w dniu 15 marca 1993 r. na okres do 30 września 1993 r. Mimo braku poprawy sytuacji ekonomiczno-finansowej Przedsiębiorstwa zarząd komisaryczny nad Zakładem był 7rotnie przedłużany - ostatnio do 31 grudnia 1996 r.

Trwające od 21 maja 1991 r. postępowanie naprawcze w Zakładach Przemysłu Dziewiarskiego "COTEX" w Płocku było 5rotnie przedłużane (aż do 31 grudnia 1996 r.), mimo pogarszającej się w tym czasie kondycji ekonomicznej Zakładów i 4rotnych zmian na stanowisku zarządcy komisarycznego.

Istotnym problemem dla przedsiębiorstw, z uwagi na trudną sytuację ekonomiczno-finansową, było regulowanie zobowiązań finansowych.

W warunkach permanentnego niedoboru środków finansowych (w tym na sfinansowanie bieżącej działalności) zarządcy w pierwszej kolejności regulowali zadłużenia wobec banków oraz zobowiązania wobec dostawców.

Natomiast spłatę zobowiązań wobec budżetu i ZUS odkładano, licząc na ewentualne w przyszłości częściowe ich umorzenie.

I. 3. Uwagi i wnioski.

W świetle generalnej oceny kontrolnej, postępowania naprawcze prowadzone na podstawie przepisów ustawy o przedsiębiorstwach państwowych nie były skuteczne.

Świadczy o tym zarówno mała liczba przedsiębiorstw poprawiających wyniki finansowe jak i przedsiębiorstw, które były w stanie doprowadzić do zawarcia ugody z wierzycielami, co wskazuje na podejmowanie działań naprawczych jedynie w celu przedłużania samoistnego bytu przedsiębiorstwa, co jest sprzeczne z intencją ustawodawcy.

Dla podniesienia skuteczności postępowań naprawczych należy przede wszystkim usprawnić pracę urzędów wojewodów, zwłaszcza poprzez:

- * pełną realizację obowiązku, wynikającego z art. 56 ust. 2 ustawy o p.p., powoływania komisji do oceny stanu gospodarki przedsiębiorstw funkcjonujących ze stratą;
- * egzekwowanie od zarządców dotrzymywania ustalonych zasad sprawowania zarządu komisarycznego.
- * bieżące analizowanie sytuacji ekonomiczno-finansowej przedsiębiorstw i podejmowanie działań przewidzianych w art. 58 ustawy o p.p.

II. CZĘŚĆ SZCZEGÓŁOWA

II. 1 Charakterystyka stanu prawnego w zakresie kontrolowanej działalności.

Przepisy dotyczące postępowania naprawczego zawarte są w rozdziale 13 ustawy z dnia 25 września 1981 r. o przedsiębiorstwach państwowych (Dz. U. z 1991 r. Nr 18, poz. 80 ze zm.), zwanej w dalszej części ustawą o p.p.

Zgodnie z art. 56 ust. 1 ustawy o p.p. dyrektor przedsiębiorstwa, które prowadzi działalność ze stratą lub nie płaci dywidendy, ma obowiązek zgłosić ten fakt radzie pracowniczej, bankowi finansującemu oraz organowi założycielskiemu. Organ założycielski powołuje (na wniosek rady pracowniczej lub z własnej inicjatywy) komisję do zbadania i oceny stanu gospodarki przedsiębiorstwa oraz przedstawienia wniosków, dotyczących:

- wszczęcia postępowania naprawczego
albo

- wszczęcia postępowania zmierzającego do likwidacji przedsiębiorstwa (art. 56 ust. 2 ustawy o p.p.).

Niepłacenie dywidendy jako przesłanka warunkująca wszczęcie postępowania naprawczego przestało obowiązywać z dniem 1 stycznia 1996 r. W związku z ustawą z dnia 1 grudnia 1995 r. o zmianie ustawy o gospodarce finansowej przedsiębiorstw państwowych oraz ustawy o przedsiębiorstwach państwowych (Dz. U. Nr 154, poz. 791) przestał obowiązywać art. 19 w związku ze zmianą treści art. 12 ustawy z dnia 31 stycznia 1989 r. o gospodarce finansowej przedsiębiorstw państwowych (Dz. U. Nr 121, poz. 591 ze zm.), a także zmianie uległa treść art. 56 ust. 1 ustawy z dnia 25 września 1981 r. o przedsiębiorstwach państwowych (Dz. U. z 1991 r. Nr 18, poz. 80 ze zm.).

Zgodnie z art. 65 ust. 1 ustawy o p.p. z chwilą stwierdzenia, że przedsiębiorstwo prowadzi działalność ze stratą lub zysk po opodatkowaniu nie starcza na zapłacenie dywidendy obligatoryjnej, organ założycielski w porozumieniu z Ministrem Finansów ma obowiązek wszcząć postępowanie naprawcze w wyniku którego ustanawia zarząd komisaryczny, a fakt jego ustanowienia poprzez skierowanie stosownego wniosku ujawniany jest w rejestrze przedsiębiorstw państwowych.

W odniesieniu do przedsiębiorstw, dla których organem założycielskim jest wojewoda, uprawnienia Ministra Finansów - zgodnie z art. 74 ustawy o p.p. sprawuje dyrektor właściwej izby skarbowej.

Od decyzji organu założycielskiego nie przysługuje sprzeciw (art. 65 ust. 1b). Zarząd komisaryczny ustanawia się na czas oznaczony (art. 65 ust. 2). Tak jak ustanowienie zarządu komisarycznego tak i jego uchylenie podlega wpisowi do rejestru przedsiębiorstw (art. 65 ust. 3).

Zarząd komisaryczny sprawuje osoba wyznaczana i odwoływana przez organ założycielski (art. 66 ust. 1), a jej odwołanie następuje, jeżeli ustaną przyczyny ustanowienia zarządu, a także w każdym czasie, jeżeli dalsze wykonywanie programu naprawczego nie rokuje poprawy gospodarki przedsiębiorstwa (art. 69).

Zarządca kieruje przedsiębiorstwem jednoosobowo. Z chwilą ustanowienia zarządu rozwiązane zostają z mocy art. 66 ust. 2 organy przedsiębiorstwa: ogólne zebranie pracowników (delegatów) oraz rada pracownicza. Ponadto na podstawie art. 66 ust. 2 organ założycielski odwołuje dyrektora przedsiębiorstwa. Kompetencje tych organów przechodzą w całości na osobę sprawującą zarząd komisaryczny (art. 66 ust. 3). Zasady sprawowania zarządu komisarycznego określa organ założycielski (art. 68). Zarządca, niezwłocznie po jego ustanowieniu, obowiązany jest przedstawić organowi założycielskiemu, do zatwierdzenia program naprawczy oraz składać co trzy miesiące sprawozdania ze swej działalności (art. 67).

II. 2. Istotne ustalenia kontroli.

Problem właściwego wykorzystania informacji o przedsiębiorstwach, przez organy założycielskie, w szczególności sposób dotyczył kwestii wypełniania przez te organy obowiązku, wynikającego z art. 56 ust. 2 ustawy o p.p., tj. powoływania komisji do zbadania i oceny stanu gospodarki przedsiębiorstwa działającego ze stratą.

Wyniki przeprowadzonej kontroli wykazały, że wojewodowie sporadycznie korzystali z tej formy oceny przedsiębiorstw.

W badanym okresie, tj. w latach 1992-1995 i w I kwartale 1996 r. w trybie art. 56 ust. 2 ustawy o p.p. powołano zaledwie 8 komisji, przy czym wojewoda siedlecki nie powołał takich komisji w ogóle, wojewoda warszawski powołał jedną komisję, a pozostali dwaj wojewodowie powołali odpowiednio trzy (płocki) i cztery (radomski) komisje.

Wojewodowie dysponowali własnymi systemami monitorowania sytuacji ekonomiczno-finansowej przedsiębiorstw, jednakże informacje o nieefektywnych działaniach podmiotów gospodarczych pozbawione były szerszej analizy i wniosków co do dalszego sposobu ich funkcjonowania.

Uzdrawianie przedsiębiorstw rozpoczynano ze znacznymi opóźnieniami, tzn. dopiero wtedy kiedy ich działalność przynosiła straty finansowe, powodując niewypłacalność wobec wierzycieli.

Przeciętnie postępowanie naprawcze wszczynano po 8 do 10 miesiącach ponoszenia przez przedsiębiorstwo strat, jednak w przypadku niektórych przedsiębiorstw okres ten wynosił powyżej 24 miesięcy.

Wyniki badań kontrolnych wykazały, że ustanawianie zarządu komisarycznego następowało w sytuacji kwalifikującej przedsiębiorstwo do likwidacji, a motywacja tych decyzji odbiegała od przesłanek ustawowych - co należy ocenić negatywnie, bowiem intencją postępowania naprawczego jest "uzdrowienie" gospodarki przedsiębiorstwa, a nie przedłużenia jego samoistnego bytu.

Świadczą o tym następujące przykłady:

- * naprawę Przedsiębiorstwa Przemysłu Mięsnego "Żerań" w Warszawie wszczęto w październiku 1995 r., tj. po 33 miesięcznym okresie prowadzenia działalności ze stratą, w sytuacji utraty płynności finansowej oraz niepłacenia dywidendy i podatków. Postępowanie wszczęto na wniosek zespołu przygotowującego Przedsiębiorstwo do likwidacji w celu jego prywatyzacji. Zespół ten kwalifikując PPM "Żerań" do likwidacji, z przyczyn ekonomicznych, wnosił o wszczęcie postępowania naprawczego głównie z uwagi na względy socjalne, wieloletnią tradycję w zaopatrywaniu rynku stołecznego w mięso i wyroby wędliniarskie oraz fachową i doświadczoną załogę Przedsiębiorstwa. Ponad 8 miesięczna działalność Bankowego Domu Handlowego Spółki z o.o. w Warszawie, pełniącej funkcję Zarządcy Komisarycznego Przedsiębiorstwa, nie przyniosła zmian rokujących naprawę działalności. Program naprawczy nie został opracowany, wynik finansowy działalności nie uległ poprawie - Przedsiębiorstwo, w dalszym ciągu, prowadziło działalność ze stratą. Nie stworzono możliwości spłaty zaległych zobowiązań ciążących na zarządcy.
- * po ponad dwuletnim okresie prowadzenia działalności ze stratą wszczęto naprawę Zakładów Jedwabiu Naturalnego "Milanówek" w Milanówku i Przedsiębiorstwa Budownictwa Ogólnego "Mazowsze" w Legionowie;
- * w Przedsiębiorstwie Generalnych Dostaw Kompletowania Urządzeń Baz Paliw "Torpal" w Kozerkach postępowanie naprawcze wszczęto po ponad 18 miesiącach prowadzenia działalności ze stratą.

Procesy naprawcze wymienionych przedsiębiorstw podjęto w sytuacji trwałej utraty płynności finansowej i wieloletnich zaległości podatkowych.

W rezultacie, działania zarządców komisarycznych ograniczały się do przygotowania procesu ich likwidacji z przyczyn ekonomicznych.

2.1. Sytuacja finansowa i funkcjonowanie przedsiębiorstw przed wszczęciem postępowania naprawczego.

W sytuacji wystąpienia po raz pierwszy straty w działalności gospodarczej, organy przedsiębiorstwa nie zawsze podejmowały czynności przeciwdziałające pogłębianiu się niekorzystnej sytuacji finansowej.

W latach 1993-1995 i w I kwartale 1996 r. zaledwie 4 dyrektorów powiadomiło organ założycielski o prowadzeniu działalności gospodarczej ze stratą, przy czym w województwie radomskim żaden z dyrektorów nie dopełnił tego obowiązku, wynikającego z art. 56 ust. 1 ustawy o p.p. Tylko 3 spośród 8 skontrolowanych przedsiębiorstw, w okresie przed wszczęciem postępowania naprawczego, realizowało przedsięwzięcia, dążąc do poprawy sytuacji ekonomicznej przedsiębiorstwa. Były to: Kutnowskie Przedsiębiorstwo Budowlane w Kutnie, Warszawskie Zakłady Maszyn Elektrycznych "WAMEL" w Warszawie, Zakłady Przemysłu Dzierżawskiego "COTEX" w Płocku.

- * W związku z brakiem zamówień na prace budowlane oraz pogarszającą się sytuację ekonomiczną w 1992 r. w Kutnowskim Przedsiębiorstwie Budowlanym uruchomiono linię technologiczną do produkcji podkładów kolejowych. W 1993 r. wyprodukowano 104 tys. sztuk podkładów, osiągając prawie 70% zdolności produkcyjnych linii. W latach następnych (1994-1996) wyroby te stanowiły podstawowy asortyment produkcji Przedsiębiorstwa.
- * W okresie od początku 1992 r. do 15 marca 1993 r. kierownictwo Warszawskich Zakładów Maszyn Elektrycznych "WAMEL" w Warszawie, dokonało redukcji zatrudnienia, wydierżawiło innym podmiotom gospodarczym część powierzchni magazynowych, podjęto starania w celu pozyskania nowych odbiorców produkcji Przedsiębiorstwa, zawarto z kilkoma wierzycielami porozumienia w sprawie warunków spłaty zobowiązań - mimo tych działań nie udało się zahamować strat w działalności gospodarczej.
- * W związku z narastającym od początku 1991 r. ujemnym wynikiem finansowym w Zakładach Przemysłu Dzierżawskiego "COTEX" w Płocku, w maju 1991 r. Wojewoda Płocki powołał Komisję, która opracowała program zawierający przedsięwzięcia i zadania. Ich wykonanie miało doprowadzić do uzyskania w 1991 r. dodatniego wyniku finansowego. Zamiast oczekiwanego w I etapie tego programu, tj. na koniec września 1991 r. zysku w kwocie 1,1 mld zł, poniesiono stratę 3,7 mld zł, która zwiększyła ogólną stratę bilansową za trzy kwartały do kwoty 8,4 mld zł. Niepowodzenia I etapu spowodowały ustanowienie nad Zakładami Zarządu Komisarycznego z dniem 15 października 1991 r.

2.2. Ustanawianie zarządów komisarycznych.

Podstawową różnicą pomiędzy przedsiębiorstwem pozostającym pod zarządem komisarycznym, a przedsiębiorstwem funkcjonującym na zasadach ogólnych jest uproszczenie procedur zarządzania i skupienie kompetencji przez osobę sprawującą zarząd komisaryczny (art. 66 ustawy o p.p.). Wskazuje to na ogromne znaczenie trafności wyboru osoby zarządcy w procesie postępowania naprawczego.

Kryteria i sposób doboru kandydatów na stanowisko zarządcy komisarycznego pozostają poza obszarem uregulowań ustawowych, co umożliwiało organom założycielskim korzystanie w tym zakresie z pełnej swobody.

Jako podstawowe kryterium deklarowano na ogół posiadanie wykształcenia wyższego i doświadczenia zawodowego.

W grupie 58 zarządców komisarycznych, wyznaczonych przez kontrolowane organy założycielskie w latach 1992-1995, ponad 90% legitymowało się dyplomem wyższej uczelni oraz posiadało większy niż 10. letni staż pracy.

W drodze konkursów, które od 1993 r. organizowali wszyscy wojewodowie oraz poprzez wybór z listy, wyłoniona została większość zarządców. Około 15% wyznaczonych zarządców to osoby wybrane spośród kadry kierowniczej przedsiębiorstw lub rekomendowane przez organy samorządu załogi albo przez organizacje związkowe.

Przepisy art. 66 ustawy o p.p. nie zabraniają organowi założycielskiemu powoływania osób prawnych na zarządców komisarycznych, jednak powierzenie tej samej osobie prawnej dwóch lub trzech zarządów komisarycznych jednocześnie, nie było działaniem racjonalnym, o czym świadczą niekorzystne końcowe efekty prowadzonych postępowań naprawczych, i tak:

- * Wojewoda Radomski wyznaczył prywatną firmę Consulting Group Bogdan Miedziński w Warszawie do sprawowania zarządu komisarycznego w Zakładach Płyt Ceramicznych "Przysucha" w Skrzyńsku w okresie od 1.12.1992 r. do 31.05.1994 r. Mimo pięciokrotnego przedłużania terminu zakończenia zarządu komisarycznego i upływu prawie 4 lat, postępowanie naprawcze trwało nadal. W sytuacji nieosiągnięcia przez firmę Consulting Group Bogdan Miedziński założeń programu naprawczego w Zakładach "Przysucha" z dniem 15.09.1993 r. powierzono tej firmie sprawowanie zarządu komisarycznego nad dwoma innymi przedsiębiorstwami, tj. Radomską Centralą Materiałów Budowlanych i Chemicznych oraz nad Przedsiębiorstwem Zbożowo-Młynarskim w Radomiu. Postępowanie w obu tych podmiotach zakończyło się niepowodzeniem, a mianowicie: w czerwcu 1995 r. ogłoszeniem upadłości Centrali Materiałów Budowlanych i Chemicznych, a w czerwcu 1996 r. wszczęciem postępowania likwidacyjnego wobec Przedsiębiorstwa Zbożowo-Młynarskiego;
- * Wojewoda Warszawski wyznaczył Bankowy Dom Handlowy - Spółkę z o.o. w Warszawie do sprawowania zarządu komisarycznego

jednocześnie (od 1.10.1995 r. do 31.12.1996 r.) w Zakładach Jedwabiu Naturalnego "Milanówek" w Milanówku oraz w Przedsiębiorstwie Przemysłu Mięsnego "Żerań" w Warszawie.

Postępowanie naprawcze w Zakładach w Milanówku zakończyło się w lipcu 1996 r. postawieniem przedsiębiorstwa w stan likwidacji.

Nie rokuje także przywrócenia prawidłowego funkcjonowania przedsiębiorstwa, postępowanie naprawcze prowadzone w PPM "Żerań".

Ustawodawca - w art. 65 ust. 2 ustawy o p.p. - nałożył na organ założycielski obowiązek oznaczenia czasu na jaki w przedsiębiorstwie zostaje ustanowiony zarząd komisaryczny, co w praktyce uznać należy za wyznaczenie czasu, w którym zostanie przywrócona przedsiębiorstwu kondycja finansowa.

W świetle wyników badań, kontrolowane organy założycielskie wyznaczały z reguły 6. miesięczne i 9. miesięczne okresy obowiązywania zarządu komisarycznego. Sporadycznie były to terminy 4. miesięczne i 12. miesięczne.

Wobec niewywiązywania się organów założycielskich z obowiązku określonego w art. 56 ust. 2 ustawy o p.p. - zarządcy nie dysponowali rzetelną analizą bieżącego stanu gospodarki przedsiębiorstwa, niezbędną dla wypracowania strategii działań naprawczych. Konsekwencją tej sytuacji było zatwierdzanie programów w terminie zbliżonym do daty zakończenia całego postępowania naprawczego.

2.3. Programy naprawy przedsiębiorstwa.

Wśród czynników decydujących o końcowym rezultacie postępowania naprawczego istotną rolę odgrywa merytoryczna poprawność programu naprawy, a zwłaszcza trafność założonych do realizacji działań. W toku kontroli poddano analizie osiem programów naprawczych.

Najostrzej występującym problemem był brak środków obrotowych na sfinansowanie bieżącej działalności.

Przykładem mogą być Zakłady "COTEX" w Płocku, w których brak środków finansowych uniemożliwiał wywiązywanie się z bieżących zobowiązań od 1990 r.

Na koniec III kwartału 1996 r. ^{2/} zobowiązania przekroczyły blisko 4-krotnie całą wartość majątku obrotowego "COTEX", a ponad 8,5-krotnie wartość środków pieniężnych i należności. Wskaźnik płynności bieżącej (stosunek aktywów bieżących do pasywów bieżących), określający zdolność płatniczą Zakładów do uregulowania zobowiązań bieżących wynoszący w 1989 r. 2,4 zmniejszył się w 1990 r. do 1,3, a od 1991 r. (0,9) osiągał wartość poniżej 1 - za 1995 r. 0,3 i na 30 września 1996 r. - 0,26 (wskaźnik wyższy od 1 informuje, że Firma jest w stanie regulować swoje zobowiązania aktywami bieżącymi, możliwymi do zamiany na gotówkę. Optymalny wskaźnik ponad 2; próg niestabilności płatniczej 1,5).

W warunkach utraty bądź słabej płynności finansowej przedsiębiorstwa zarządcy koncentrowali się na znalezieniu sposobów obsługi zadłużenia bankowego i wypełnieniu zobowiązań wobec dostawców, zawieszając spłatę długu wobec budżetu i funduszu ubezpieczeń społecznych.

Analiza sfery produkcji ograniczała się na ogół do stwierdzenia, że koszty wytwarzania są wysokie, a park maszynowy wyeksploatowany lub nieodpowiedni wobec potrzeb określanych przez popyt.

Np. wartość majątku trwałego ZPDz "COTEX", wg stanu na 30 września 1996 r., była umorzona w 68,2% z tym, że urządzeń technicznych w 91%, maszyn i urządzeń oraz aparatów farbiarskich w 87%, kotłów i maszyn energetycznych w 82%, środków transportu w 76% oraz maszyn, urządzeń i aparatów ogólnego stosowania w 73%.

Wykorzystanie czasu pracy maszyn i urządzeń produkcyjnych było niepełne i uzależnione od wielkości zamówień. Zakłady posiadały 75 zbędnych maszyn. Uwzględniając aktualny poziom produkcji majątek, jakim dysponowały Zakłady, stanowił dla nich zbyt duże obciążenie.

Mimo niekorzystnej sytuacji ekonomiczno-finansowej przedsiębiorstw, zarządcy przedstawiali optymistyczne konkluzje, co do przewidywanych rezultatów działań naprawczych.

Optymizm ten wynikał m.in. z prognozowania upłynnienia trudno zbywalnych zapasów (czterech zarządców), wzrostu krajowego popytu (siedmiu zarządców),

2/ badaniami kontrolnymi w Zakładach "COTEX" objęto lata 1991-1995 oraz III kwartały 1996 r.

zawarcia korzystnych kontraktów eksportowych (dwóch zarządców). Ponadto przewidywano skuteczną windykację należności wraz z odsetkami oraz sprzedaż i dzierżawę zbędnych składników majątku (nieruchomości).

Istotnym elementem programów sanacji w siedmiu przedsiębiorstwach było rozłożenie na raty lub redukcja zadłużenia wobec budżetu i ZUS, a w jednym założenie restrukturyzacji zadłużenia wobec banków i dostawców po zawarciu ugody bankowej.

2.4. Realizacja i efekty postępowań naprawczych.

Podstawowym kierunkiem działań naprawczych wymienionych w programach, było uregulowanie sytuacji finansowej przedsiębiorstwa, a zwłaszcza uzyskanie realnych warunków spłaty zadłużenia. Przedsięwzięcia w tym kierunku podjęło ośmiu zarządców, składając wnioski do urzędów skarbowych o umożliwienie ratalnej spłaty należności lub prolongatę spłaty.

Jedno z kontrolowanych 8 przedsiębiorstw podjęło starania o wszczęcie bankowego postępowania ugodowego, które sfinalizowano we wrześniu 1996 r. zawarciem ugody bankowej.

Starania o uregulowanie stanu prawnego użytkowanych nieruchomości podjęło siedmiu zarządców, przewidując w programach naprawczych konieczność sprzedaży poszczególnych obiektów bądź w perspektywie sprywatyzowanie przedsiębiorstwa.

Postępowania w sprawie uporządkowania stanu prawnego przedsiębiorstw charakteryzowały się przewlekłością załatwiania spraw własnościowych.

Do czasu zakończenia kontroli stan prawny nieruchomości uregulowany został w sześciu przedsiębiorstwach, a w pozostałych dwóch sprawy te były w toku załatwiania. Ograniczało to możliwość wykorzystania środków ze sprzedaży nieruchomości jako źródła finansowania dalszych działań naprawczych.

- * Warszawskie Zakłady Maszyn Elektrycznych "WAMEL" zarządzają częścią gruntów (na których stoją obiekty Zakładów), do których byli właściciele lub ich spadkobiercy zgłaszają roszczenia. Przedsiębiorstwo nie może dysponować tym mieniem, funkcjonując w warunkach niepewności co do zasadności ponoszonych nakładów;
- * Przedsiębiorstwo Produkcji Prefabrykatów i Usług w Bogucinie nie miało udokumentowanego pochodzenia jednej z 5 działek, co uniemożliwiało wydanie decyzji o uwłaszczeniu Przedsiębiorstwa.

Nie zostały zrealizowane założenia programów naprawczych co do wpływów uzyskiwanych z tytułu windykacji należności i upłynnienia trudno zbywalnych zapasów.

Zakres realizowanych zmian organizacyjnych w naprawianych przedsiębiorstwach ograniczał się w zasadzie do dwóch głównych kierunków:

- * po pierwsze - do przygotowania przedsięwzięć ukierunkowanych na intensyfikację działalności marketingowej. Działania te nie były jednak skuteczne z uwagi na brak doświadczonej kadry oraz nietrafność ocen co do realnych możliwości gospodarczych;
- * po drugie - do działań zmierzających do racjonalizacji zatrudnienia, a zwłaszcza - z powodu ograniczeń produkcji - do jego zredukowania.

Wyniki kontroli wykazały, że efektywność realizowanych działań naprawczych była niewielka w stosunku do założonych w programach.

Przykładem mogą być ZPDz "COTEX", w których mimo prowadzonego od 5 lat postępowania naprawczego nie tylko nie uzyskano zahamowania negatywnych tendencji w kształtowaniu wyników ekonomiczno-finansowych, ale zadłużenie Zakładów wzrosło do 53.809,4 tys. zł, tj. ponad 19-krotnie w stosunku do 1990 r. (2.792,1 tys. zł).

Zadłużenie wobec budżetu państwa i ZUS na koniec trzeciego kwartału 1996 r. wyniosło 46.624,2 tys. zł, stanowiąc 87,2% całego zadłużenia. Przedsiębiorstwo kredytowało swoją działalność środkami należnymi budżetowi.

Wielkość zadłużenia ZPDz "COTEX" przekroczyła po raz pierwszy wartość majątku w październiku 1994 r. (o 1.438,2 tys. zł), w listopadzie różnica ta zwiększyła się do 1.934,6 tys. zł, a w grudniu do 5.989,6 tys. zł.

W latach 1995-1996 wartość długów przekraczała wartość majątku Zakładów i systematycznie zwiększała się co miesiąc aż do 20.689,3 tys. zł za wrzesień 1996 r.

Ostatnim rokiem, w którym ZPDz "COTEX" osiągnęły dodatni wynik finansowy netto był rok 1989. Poczynając od 1990 r. Zakłady działały ze stratą. W 1990 r. tylko ze stratą netto, a od 1991 r. do 30 września 1996 r. ze stratą brutto i netto, a mianowicie:

- 1989 r. zysk brutto 1.220,9 tys. zł, zysk netto 786,7 tys. zł;
 - 1990 r. zysk brutto 909,2 tys. zł strata netto - 97,4 tys. zł;
 - 1991 r. strata brutto - 1.784,2 tys. zł, strata netto 2.633,2 tys. zł i systematycznie rosła, aż do straty brutto za 1995 r. - 12.207,7 tys. zł i straty netto - 13.794 tys. zł.
- Za trzy kwartały 1996 r. strata brutto wyniosła - 9.574,5 tys. zł.

W kontrolowanej grupie ośmiu przedsiębiorstw tylko dwa w I półroczu 1996 r. osiągnęły dodatni wynik finansowy netto. Były to: Kutnowskie Przedsiębiorstwo Budowlane w Kutnie, które uzyskało 930 tys. zł zysku i Warszawskie Przedsiębiorstwo Kamienia Budowlanego "KAM" w Warszawie - 96 tys. zł zysku.

Wobec dwóch przedsiębiorstw, tj. Warszawskich Zakładów Maszyn Elektrycznych "WAMEL" w Warszawie oraz Przedsiębiorstwa Budownictwa Rolniczego w Grodzisku Mazowieckim ogłoszono upadłość. Wniosek o ogłoszenie upadłości ZPDz "COTEX" Sąd oddalił uznając, że z uwagi na wysokość zadłużenia wobec Skarbu Państwa, z majątku dłużnika nie można byłoby uzyskać środków na prowadzenie postępowania upadłościowego. Zażalenie na postanowienie Sądu, co do oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości złożone w Sądzie Wojewódzkim w Warszawie w dniu 27 września 1996 r. do czasu zakończenia kontroli nie zostało rozpatrzone.

Wyniki finansowe trzech pozostałych przedsiębiorstw wskazały na potrzebę rozważenia przez organ założycielski celowości dalszego prowadzenia postępowania naprawczego.

2.5. Nadzór organów założycielskich nad przebiegiem postępowań naprawczych.

W kontrolowanych organach założycielskich nadzór nad przedsiębiorstwami funkcjonującymi pod zarządem komisarycznym jak i nad pozostałymi, pozostawał na ogół w gestii tych samych komórek organizacyjnych.

Podstawową formą spełniania funkcji nadzorczych nad zarządzanym komisarycznie przedsiębiorstwem była analiza sprawozdań składanych przez zarządców. Obowiązek przedkładania takich sprawozdań (art. 67 ust. 2 ustawy o p.p.) realizowało w pełni czterech zarządców, pozostali składali je nieregularnie bądź z opóźnieniami.

Większość sprawozdań charakteryzowała ogólnikowość prezentacji działań zrealizowanych lub przewidzianych do realizacji, bez podania przyczyn niepodjęcia lub niewykonania innych przedsięwzięć.

Wojewodowie, bezkrytycznie przyjmowali sprawozdania w formie proponowanej przez zarządców, przez co ich wiedza o przebiegu sanacji ograniczała się do niepełnych, powierzchownych informacji.

Np. postępowanie naprawcze w ZPDz "COTEX" było prowadzone przez kolejnych zarządców komisarycznych z naruszeniem przepisów ustawy o przedsiębiorstwach państwowych oraz zapisów zawartych w dokumencie opracowanym przez Urząd Wojewódzki na podstawie delegacji zawartej w art. 68 wyżej powołanej ustawy, pod nazwą "Zasady sprawowania zarządu komisarycznego nad Zakładami Przemysłu Dzierżawskiego "COTEX" w Płocku.

Nadzór organu założycielskiego nad działalnością zarządców komisarycznych okazał się mało efektywny i to zarówno w sprawach dotyczących zasadniczego celu postępowania naprawczego - poprawy gospodarki przedsiębiorstwa, jak i zdyscyplinowania zarządców w przedkładaniu programów naprawy Przedsiębiorstwa, sprawozdań o ich realizacji, czy wniosku o likwidację Zakładów w przypadkach pogarszającej się sytuacji finansowo-ekonomicznej.

Programu naprawy ZPDz "COTEX" na okres 1992 r. do 30 listopada 1993 r., w rozumieniu art. 67 ust. 1 ustawy o p.p. Zarządca Komisaryczny nie złożył, mimo to po rocznej przerwie powierzono mu ponownie tę funkcję na okres od 1 stycznia 1995 r. do 3 czerwca 1996 r. Przekazywane przez tego Zarządcę Komisarycznego do Urzędu Wojewódzkiego w Płocku informacje nie zawierały wszystkich elementów wymienionych w "Zasadach sprawowania zarządu komisarycznego..." oraz nie były składane co trzy miesiące, jak to zapisano w art. 67 ust. 2 ustawy o p.p.

Sprawozdania zarządców komisarycznych ZPDz "COTEX" całkowicie pomijały problem wielkości zadłużenia w odniesieniu do wartości majątku przedsiębiorstwa - istotny z punktu widzenia prawa upadłościowego.

Mimo sygnalizowania przez zarządców komisarycznych pogarszającej się sytuacji finansowo-ekonomicznej ZPDz "COTEX" nie składali oni wniosku o likwidację Przedsiębiorstwa, a organ założycielski dysponując informacjami o pogarszającej się kondycji gospodarczej Firmy nie skorzystał z uprawnienia zawartego w art. 69 ust. 2 ustawy o p.p. i nie zarządził likwidacji Przedsiębiorstwa, chociaż żaden z programów, w tym, także opracowywanych dla "COTEX" przez firmy trudniące się doradztwem ekonomiczno-finansowym nie został wdrożony w życie.

Z ustaleń kontroli wynika, że w dużej mierze decyzje o przedłużeniu czasu trwania zarządu zapadały w oderwaniu do prognoz co do końcowego, pozytywnego rezultatu ekonomicznego i były dyktowane względami społecznymi.

III. POSTĘPOWANIE KONTROLNE I DZIAŁANIA PODJĘTE PO ZAKOŃCZENIU KONTROLI.

Wyniki i ustalenia kontroli przedstawione zostały na naradach pokontrolnych, które odbyły się we wszystkich objętych badaniami jednostkach. Wnioski z narad a także z analizy ustaleń znalazły swoje odzwierciedlenie w 14 wystąpieniach pokontrolnych, skierowanych do zbadanych podmiotów gospodarczych oraz do wojewodów. W stosunku do dwóch zarządców komisarycznych Zakładów Przemysłu Dzwiniarskiego "COTEX" opracowany został projekt wystąpienia do Prokuratury Wojewódzkiej w Płocku, w sprawie wszczęcia przeciwko nim postępowania przygotowawczego.

W wystąpieniach kierowanych do kontrolowanych przedsiębiorstw zwracano w głównej mierze uwagę na fakt, iż dotychczasowa realizacja programów naprawczych nie przyczyniła się do oczekiwanej poprawy ich sytuacji finansowej. Dlatego też wnioskowano o pełniejszą i zgodną z terminami realizację programów naprawczych, o podjęcie skutecznych działań mających na celu obniżenie ogólnych kosztów funkcjonowania przedsiębiorstw, zwiększenie wielkości sprzedaży m.in. poprzez dostosowanie asortymentu produkcji do potrzeb rynkowych i promocję wyrobów. Wnoszono także o zagospodarowanie zbędnych składników majątku, o skuteczną windykację należności oraz terminowe regulowanie bieżących płatności.

Z analizy nadesłanych odpowiedzi na wystąpienia pokontrolne wynika, że w przedsiębiorstwach podjęto lub zapowiedziano działania zmierzające do realizacji wniosków Najwyższej Izby Kontroli.

I tak, Przedsiębiorstwo Produkcji Prefabrykatów i Usług w Bogucinie urealniło program naprawczy na IV kwartał 1996 r. i I kwartał 1997 r., planując wielkość produkcji oraz sprzedaży w oparciu o posiadane zamówienia. Ponadto starania Przedsiębiorstwa o wszczęcie postępowania układowego z wierzycielami zaowocowały w końcu sierpnia 1996 r. wydaniem przez Sąd Rejonowy w Radomiu postanowienia o otwarciu postępowania układowego.

O szansie oddłużenia Przedsiębiorstwa, głównie w drodze zawarcia w dniu 12 września 1996 r. ugody bankowej, poinformował w swej odpowiedzi zarządca Zakładów Płytek Ceramicznych "Przysucha" w Skrzyńsku.

Kutnowskie Przedsiębiorstwo Budowlane ustalając na II półrocze 1996 r. plan rzeczowo finansowy wskazało na możliwość uzyskania w końcu roku poprawy dodatniego wyniku finansowego, w stosunku do osiągniętego w I półroczu 1996 r.

W wystąpieniach skierowanych przez Delegaturę NIK w Warszawie do wojewodów zwracano uwagę na konieczność skuteczniejszego nadzoru nad realizacją programów naprawczych. Wnioskowano także o:

- egzekwowanie od zarządców komisarycznych realizacji obowiązków wynikających z postanowień art. 67 ustawy o p.p. oraz opracowanych na podstawie art. 68 ustawy o p.p. zasad sprawowania zarządu komisarycznego, ze zwróceniem uwagi na skuteczność postępowania naprawczego, a także korzystania z uprawnień zawartych w art. 69 ustawy o p.p.;

- korzystanie w szerszym zakresie z możliwości powoływania komisji w celu zbadania i oceny stanu gospodarki przedsiębiorstw prowadzących działalność ze stratą, zgodnie z treścią zapisu art. 56 ust. 2 ustawy o p.p.
- bieżące analizowanie sytuacji ekonomiczno-finansowej przedsiębiorstw działających ze stratą i podejmowania działań przewidzianych w art. 58 ustawy o p.p.

Ponadto trzem wojewodom (płockiemu, radomskiemu i warszawskiemu) wskazano na potrzebę rozważenia celowości dalszego prowadzenia postępowania naprawczego w przedsiębiorstwach wykazujących straty na działalności gospodarczej.

W dotychczasowych odpowiedziach na wystąpienia pokontrolne wojewodowie poinformowali Delegaturę NIK w Warszawie o podjętych działaniach zwiększających nadzór nad nierentownymi przedsiębiorstwami oraz nad przebiegiem postępowań naprawczych. Zapowiedziano także przedsięwzięcia, wobec przedsiębiorstw nie rokujących naprawy gospodarki.

Np. w celu dalszego funkcjonowania Państwowego Ośrodka Maszynowego w Sierpcu w dniu 12 listopada 1996 r. przy udziale Wojewody Płockiego, sfinalizowane zostały starania i rozmowy z firmą "Prasmet" w Milanówku, która złożyła ofertę współpracy z POM na 1997 r. i lata następne.

Wojewoda Radomski, kontynuowanie postępowania naprawczego w Przedsiębiorstwie Produkcji Prefabrykatów i Usług w Bogucinie uzależnił od skuteczności podjętej przez Zarządcę Komisarzyckiego restrukturyzacji zadłużenia.

Warszawa, dnia grudnia 1996 r.

Opracował:

doradca techniczny

mgr inż. Tadeusz Gądek

Warszawa, dnia 30 grudnia 1996 r.

—6—

6. Akty prawne

j.t. DU 1991.018.080 - PASSIM, 4

DU 1989.121.591, 8

DU 1995.154.791, 8